

Reactie op Tijdelijke wet testbewijzen covid-19

Ik ben om verschillende redenen een uitgesproken tegenstander van deze wet. Wat betekent dit? Dat alle Nederlanders, die aan openbare activiteiten deel willen nemen, moeten bewijzen dat ze geen Covid-19 hebben. Ze kunnen dit doen door een testbewijs te overleggen of aan te tonen dat ze gevaccineerd zijn of de ziekte hebben doorgemaakt. In de praktijk betekent dit dat bij alle concert- en theaterzalen, restaurants, musea, bibliotheken, popconcerten, sportwedstrijden, noem maar op, aan de deur controle zal plaatsvinden. Hierdoor wordt Nederland plotsklaps uitgebreid met een miljoenenleger controleurs, die in feite een soort onbezoldigde en ongetrainde 'politieagenten' of Boa's zijn. Hieronder zullen zeker ook veel minderjarigen zijn, bijvoorbeeld in restaurants en theaters, concertzalen e.d. Het is de vraag of dit wel verantwoord is, zowel fysiek als psychisch. Het zal immers te verwachten zijn dat een aantal van de mensen die de toegang zal worden geweigerd en dus teleurgesteld zal zijn omdat dat leuke etentje of mooie toneelstuk waar ze zich zo op hadden verheugd, aan hun neus voorbijgaat, hier agressief op zal reageren, met alle gevaar voor het welzijn van de betreffende controleur. Het feit dat die geen training hebben gehad hoe ze met dit geweld om moeten gaan, maakt de zaak er alleen maar riskanter op. Bovendien zit natuurlijk niemand op zo'n 'politiestaat' te wachten. Dit in de eerste plaats.

Ten tweede zal deze wet voor een ongelooflijke toename van de bureaucratie zorgen. Want hoe lang zal een testbewijs geldig zijn? 1 dag, 2 dagen, 3,4 of 5 dagen wellicht? Veel langer niet, want in die tussentijd kan men makkelijk besmet zijn. Dit betekent dat iemand die geregeld aan het sociale leven deel wil nemen, zich om de haverklap zal moeten laten testen, wat natuurlijk een hoop tijd en energie kost en wellicht ook in de papieren zal lopen. Want hoe lang blijft de mogelijkheid bestaan om zich gratis te laten testen? Zelftest (sneltests) zijn bovendien niet geldig en gaan naar verwachting circa tien euro per maand kosten. Dat worden dan dure uitjes.

Kortom, om praktische redenen zal iemand die aan het sociale leven deel wil nemen, wel genooddaakt zijn om zich te laten vaccineren, ook als hij of zij hier om medische reden geen noodzaak toe ziet. Zo betekent deze wet in de praktijk een verkapte vaccinatiedwang, d.w.z. een schending van artikel 11 van de Grondwet dat iedereen recht heeft op onaantastbaarheid van zijn lichaam. Zeker gezien de vele onzekerheden rondom de verschillende vaccins is dit volstrekt onaanvaardbaar. Geen enkele overheid heeft het recht van haar burgers te verlangen dat ze hun eigen gezondheid (mogelijkerwijs) schade toebrengen.

Een verder zeer belangrijk punt is dat deze wet maatschappelijke ongelijkheid creëert, d.w.z. discrimineert en dus artikel 1 van de Grondwet met voeten treedt, zoals in het publieke debat al van verschillende zijden is opgemerkt.

Uiterst verontrustend, zeker in het licht van het bovenstaande, is het feit, dat deze wet ook gaat gelden voor deelnemers aan het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en het hoger onderwijs (ho). Naar mijn mening wordt - naast het bovengenoemde gelijkheidsbeginsel - ook het recht op onderwijs tot in de kern aangetast. Want wie niet aan de gestelde vereisten kan of wil voldoen, om welke reden dan ook, wordt immers van deelname aan het onderwijs uitgesloten. De grondwettelijk vastgelegde vrijheid van onderwijs wordt hierdoor in feite een farce.

Een zeer zwak punt is bovendien, dat niet is aangegeven aan welke criteria moet zijn voldaan om de wet weer op te heffen, m.a.w. er is geen enkele exit strategie. Dus hoe tijdelijk is deze wet eigenlijk? Het democratische gehalte van de wet is bovendien zeer laag te noemen, aangezien de concrete uitvoering van de wet bij ministeriële regeling wordt geregeld, wat natuurlijk de deur wijd open zet voor - bestuurlijke - willekeur.

Ten slotte bevat de wet ook een aperte tegenstrijdigheid. In Artikel 58ra, lid 3b wordt namelijk bepaald dat de onderwijsinstelling zich inspant om de toegankelijkheid van het onderwijs te waarborgen voor de student die

geen testuitslag kan tonen. Maar hoe is dit te rijmen met artikel 58rc, lid 1b, dat degene die met de controle is belast, verplicht is om iemand die geen testuitslag of geldig identiteitsdocument kan tonen, de toegang te ontzeggen? De wet geeft geen antwoord op deze duidelijke tegenstrijdigheid, die de 'deurwacht' in ernstige verlegenheid kan brengen. Bovendien kunnen zich vreemde situaties gaan voordoen, dat bijvoorbeeld een bezoeker van een restaurant wel moet aantonen, dat hij of zijn geen Covid-19 heeft, maar de man of vrouw achter de bar niet. Artikel 58ra, lid 7 verbiedt dit immers.

Hiermee zijn alle bezwaren tegen het wetsvoorstel zeker niet uitgeput. Maar duidelijk aangetoond is hiermee wel, dat deze wet een onding is, die in verregaande mate aan zijn doel voorbijschiet. Dit doel, voorkomen dat Covid-19 voor onaanvaardbare maatschappelijke problemen zorgt, kan ook op andere, veel eenvoudigere en minder schadelijke wijze worden bereikt. Vreemde paradox, dat de wet die overgrote maatschappelijke problemen vanwege Covid-19 wil voorkomen, zelf voor overgrote en ongewenste maatschappelijke problemen zal zorgen.

A. Jansen, Rotterdam
13 maart 2021